

Menneskelige faktorer afgør byggeriets konflikter

Udsagn fra mere end 50 uafhængige eksperter peger på, at dårlig kommunikation og fravær af tillid er blandt de væsentligste årsager til konflikter i byggesektoren. Hyppigere og bedre dialog kan reducere konfliktomfanget.

Byggesektoren: Den perfekte konfliktramme

Byggesektoren i Danmark såvel som i udlandet har en række karakteristika, som gør den til en velegnet boksering for dyre og langvarige konflikter. Byggeprojekter er kendetegnet ved betydelig teknisk og organisatorisk kompleksitet, store pengesummer samt en værdikæde med mange parter involveret.

Ifølge Henrik Fausing, projektdirektør ved Dansk Byggeri, er det netop det store behov for intens koordination mellem de enkelte parter i et byggeprojekt, der kan give anledning til konflikt:

“Det er oftest i grænsefladerne, hvor den ene parts ansvar ophører og den andens tager over, at konflikterne opstår.”

- Henrik Fausing

Stridens kerne

Ifølge eksperter fra den danske byggesektor er de to væsentligste stridspunkter i en byggekonflikt hhv. *Udførelsesfejl og mangler* samt *Ekstraarbejde og betaling herfor*.

Mens konflikter ifølge undersøgelsen opstår i hele byggeprocessen, indsættes kilen til konflikt ofte allerede i udbudsprocessen. Årsagen er urealistiske budget- og tidsrammer.

Vivi Klink Larsen, advokat og specialist i enterpriseret uddyber:

“Mange konflikter udspringer af, at projekterne ikke er bygbare, hvilket kan skyldes udfordringer vedrørende materialevalg, konstruktioner, myndighedsgodkendelse mv. Derudover har mange projekter en meget stram tidsplan og et presset budget, og byderne i en udbudsproces tør sjældent gøre opmærksom på problemet, da det jo ofte vil betyde, at de ikke får opgaven.”

- Vivi Klink Larsen

Undersøgelse af konfliktårsager i den danske byggesektor:

I marts 2017 inviterede Mediationsinstituttet mere end 200 eksperter fra den danske byggesektor til i en undersøgelse at give deres besyv med på branchens hyppigste stridspunkter og årsager. 51 eksperter, herunder rådgivere, bygherrer, entreprenører, ingeniører og eksterne rådgivere/advokater og arkitekter tog stilling til tre emner udvalgt med afsæt i den eksisterende litteratur:

- 1) De typiske stridspunkter i en given konflikt
- 2) De underliggende årsager der ligger til grund for konflikten
- 3) Hvornår i et byggeforløb konflikter typisk opstår.

Læs hele undersøgelsen på mediationsinstituttet.dk

Ud fra din erfaring med byggesager, hvad oplever du oftest giver anledning til tvister? (Sæt maks. 5 krydser)

Den menneskelige faktor er primær konfliktårsag

Strukturelle faktorer som komplekse regler og projekternes størrelse tillægges ofte en stor del af skylden for byggesektorens konfliktniveau. På samme vis fremhæves størrelse og kompleksitet hyppigt som årsag til, at dialogfremmende redskaber som mediation fravælges som løsning af advokater og stridende parter, både i Danmark og i udlandet.

Baseret på den danske byggesektors erfaringer, er det dog nærmere de menneskelige faktorer, der ligger til grund for størstedelen af byggeriets konflikter. Industriens eksperter peger på særligt *Dårlig kommunikation og manglende tillid* samt *Parternes modstridende interesser og manglende villighed til at indgå kompromisser* som de to væsentligste konfliktårsager, hvorimod projektets størrelse, kompleksitet samt industriens aftaler (AB92/ABT93) vurderes som mindre væsentlige.

Dialog fremmer forståelsen og tilliden

Et af de områder, der fremhæves som problematisk af flere eksperter, er den manglende direkte dialog mellem bygherre og entreprenører samt for lidt løbende kommunikation mellem projektets parter.

Ifølge Bo Kobber Pedersen, kontorchef i Bygningsstyrelsen, er manglende og uklar kommunikation en af de primære årsager til, at projekter går skævt. Derfor har Bygningsstyrelsen lavet en række interne procedurer for at fremme dialogen.

“I vores byggeprojekter prøver vi at være synlige på byggepladsen og være i tættere dialog med entreprenørerne. Vi vil gerne undgå, at kommunikationen udelukkende foregår via vores rådgivere.”

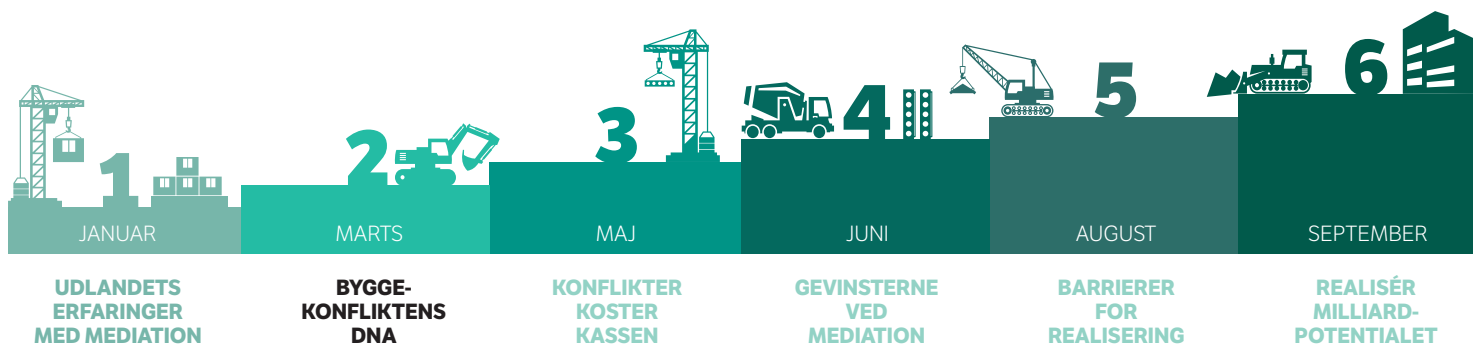
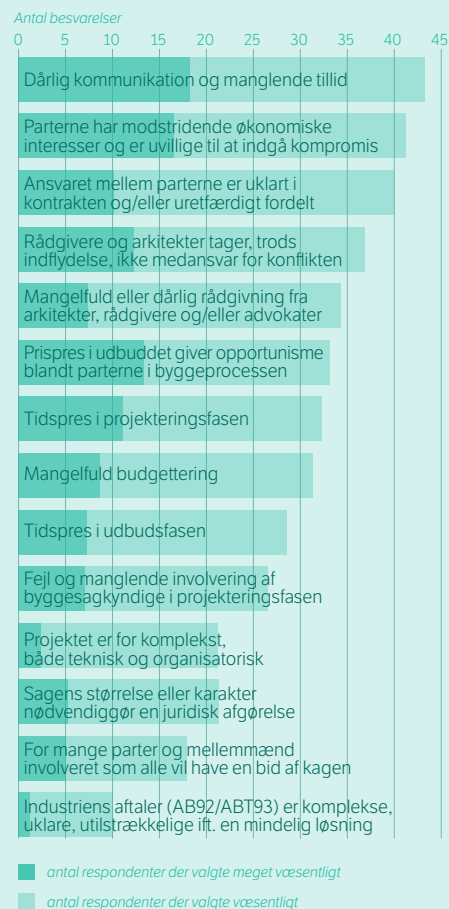
- Bo Kobber Pedersen

Med afsæt i de danske eksperters erfaringer er der således meget, der tyder på, at dialogfremmende redskaber, herunder løbende kommunikation mellem parterne, kan medvirke til at reducere konfliktniveauet i byggebranchen og forebygge suboptimering. Vivi Klink Larsen konkluderer:

“Der, hvor det bl.a. går galt, er, når parterne har mistet tilliden til hinanden og begynder at mistænke hinandens motiver. Jeg oplever ofte, at parterne får en aha-oplevelse og et andet syn på modparten, når det går op for dem, at vedkommende ikke bare prøver at presse modparten for egen vindings skyld, men reelt har en udfordring, som skal løses.”

- Vivi Klink Larsen

Med afsæt i dine egne erfaringer, hvad er da de væsentligste årsager til, at parterne i en byggesag går i konflikt, herunder ender ved Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægs-virksomhed eller ved Domstolene?

Mediationsinstituttet
Vesterbrogade 32
1620 København V
+45 / 50 77 84 27